

Música

Codi: 44339
Crèdits: 10

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4310486 Formació de Professorat d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat, Formació Professional i Ensenyaments d'Idiomes	OT	0	A

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Mauricio Rey

Correu electrònic: Mauricio.Rey@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Altres indicacions sobre les llengües

Els treballs per escrit es presentaran en llengua catalana. Les excepcions hauran de ser reconegudes per l'equip docent.

Equip docent

César Calmell Piguillem

Santos Martínez Trabal

Jordi Roquer Gonzalez

Silvia Martínez García

Equip docent extern a la UAB

Diana Díaz González

Prerequisits

No es contemplen

Objectius

- Analitzar les definicions de música i la seva influència en la pràctica docent.
- Comprendre i valorar els canvis socials i culturals que influeixen en el consum musical i la relació de l'alumnat amb l'aprenentatge musical.
- Reconèixer el valor de la pràctica i l'educació musical com a portadora de significats socials i culturals.
- Conèixer diferents perspectives historiogràfiques per obtenir una visió crítica sobre la història de la música i la seva aplicació a l'aula.

- Adquirir una visió global dels recursos i aplicacions tecnològiques d'àudio i vídeo orientades a l'educació musical a secundària i batxillerat.
- Desenvolupar una mirada crítica vers l'ensenyament de música a l'educació secundària i el batxillerat.
- Aprofundir en les característiques i condicionants del llenguatge musical produïts en diferents àmbits socioculturals.
- Identificar els processos que fonamenten les relacions entre les categories sòcio-culturals de gènere i les dinàmiques musicals en el context contemporani occidental.
- Reflexionar sobre la diversitat cultural relacionant els sistemes musicals e amb els seus respectius contextos de producció i recepció.
- Conèixer projectes d'innovació actius en el marc de l'educació musical a secundària.

Competències

- Buscar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la als processos d'ensenyament-aprenentatge en les matèries pròpies de la especialització cursada.
- Comunicar-se de manera efectiva, tant de manera verbal com no verbal.
- Conèixer els continguts curriculars de les matèries relatives a la especialització docent corresponent, així com el cos de coneixements didàctics al voltant als processos d'ensenyament-aprenentatge respectius.
- Fer un ús eficaç i integrat de les tecnologies de la informació i la comunicació.
- Generar propostes innovadores i competitives en l'activitat professional i en la investigació.
- Posseir les habilitats d'aprenentatge necessàries per a poder realitzar una formació contínua tant en els continguts i la didàctica de l'especialitat, com en els aspectes generals de la funció docent.

Resultats d'aprenentatge

1. Buscar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la en els processos d'ensenyament-aprenentatge en les matèries pròpies de la especialització cursada.
2. Comunicar-se de forma efectiva, tant verbal com no verbalment.
3. Demostrar que coneix contextos i situacions a les que sigui possible aplicar els diferents continguts que integren el currículum de Secundària Obligatòria i del Batxillerat, subratllant el caràcter pràctic, creatiu i educatiu de la sensibilitat que comporta el cultiu musical en grup.
4. Demostrar que coneix el valor formatiu i cultural de la Música i dels continguts d'aquesta disciplina que s'imparteixen a l'Educació Secundària Obligatòria i al Batxillerat, i integrar aquests en el marc de la ciència, la cultura i l'art.
5. Demostrar que coneix els desenvolupaments teòrico-pràctics de l'ensenyament i l'aprenentatge de la música.
6. Demostrar que coneix la història i els desenvolupaments recents de la Música per a transmetre una visió dinàmica de la mateixa i donar sentit a la música escolar, destacant la gènesi dels coneixements musicals.
7. Fer un ús eficaç i integrat de les tecnologies de la informació i la comunicació.
8. Generar propostes innovadores i competitives a l'activitat professional i a la investigació.
9. Posseir les habilitats d'aprenentatges necessàries per a poder realitzar una formació contínua tant en els continguts i la didàctica de la Música, com en els aspectes generals de la funció docent.

Continguts

Bloc 1: Música i pensament

T1. La música com a procés comunicatiu i sistema de valors. Implicacions en el pensament i l'activitat musical a l'aula.

T2. Conceptes bàsics d'etnomusicologia: enculturació, aculturació; apropiació; gènere; rellevància social; etnicitat; patrons de rebuig.

T3. La música com a fet social i cultural. La conceptualització del fet musical des de la perspectiva de la diversitat cultural i el context.

T4. Els elements del llenguatge musical i la seva aplicació didàctica.

T5. Tradició i música a l'aula.

T6. Conceptes clau al voltant de la música i el gènere.

T7. La música al batxillerat i l'anàlisi musical.

Bloc 2: Experiències i recursos pràctics per la música a l'aula

T1. TAC: tecnologia al servei de l'educació musical a secundària i batxillerat.

T2. Nous entorns d'aprenentatge.

T3. Metodologia i Projectes d'innovació a l'aula.

Metodologia

El mòdul té format de seminari i requereix la participació activa de l'estudiantat tant en les sessions conceptuals com en l'anàlisi dels projectes d'innovació presentats.

Mitjançant propostes pràctiques, es promourà la reflexió sobre els conceptes i s'explorà la potencialitat de les eines exposades les quals seran revisades de manera crítica entre els i les participants del mòdul.

Tot i que el mòdul es planteja de forma presencial es contempla la possibilitat que, donada una situació d'excepcionalitat, es puguin realitzar sessions en entorn virtual. Així, la metodologia docent i l'avaluació proposades poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Activitat Dirigida presencial	65	2,6	2, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Tipus: Supervisades			
Tasques especialitzades i d'avaluació	31	1,24	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9
Tipus: Autònomes			
Activitats autònomes d'aprenentatge	62	2,48	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9

Avaluació

L'avaluació es compon de diferents tasques i activitats:

- 1) Una prova escrita destinada a avaluar l'adquisició de les competències teòrico-pràctiques del mòdul. (30%)
- 2) Un portafoli que inclourà diferents evidències d'aprenentatge d'ambdós blocs. (40%)
- 3) Desenvolupament d'un cas pràctic. (20%)
- 4) Treball continuat i participació activa en els dos blocs. (10%)

Per poder calcular la mitjana ponderada i superar el mòdul cal obtenir una qualificació de 4 o superior a la prova, al cas pràctic i al portafoli.

En cas de no obtenir la nota mínima final per aprovar el mòdul, es requerirà un treball específic com a mecanisme de recuperació.

Per aprovar aquest mòdul, cal que l'estudiant mostri una bona competència comunicativa general, tant oralment com per escrit, i un bon domini de la llengua o les llengües vehiculars que consten a la guia docent. En totes les activitats es tindrà en compte, doncs, la correcció lingüística, la redacció i els aspectes formals de presentació. L'alumnat ha de ser capaç d'expressar-se amb fluïdesa i correcció i ha de mostrar un alt grau de comprensió dels textos acadèmics. Una activitat pot ser retornada (no avaluada) o suspesa si el professor/a considera que no compleix aquests requisits.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, assegurant que tot l'estudiantat hi pugui accedir.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Cas pràctic	20%	20	0,8	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Portafolio	40%	42	1,68	1, 2, 4, 5, 6, 7, 9
Prova escrita	30%	25	1	2, 3, 4, 5, 6
Treball d'aula	10%	5	0,2	1, 2, 4, 5, 7, 9

Bibliografia

Ayats, Jaume (2010) *Las canciones olvidadas en los cancioneros de Catalunya: cómo se construyen las canciones de la nación imaginada*. Jentilbaratz, Cuadernos de folklore. Donostia: Eusko Ikaskuntza.

Beard, David; Gloag, Kenneth (2005) *Musicology, the key concepts*. New York: Routledge.

Blacking, John (1994) *Fins a quin punt l'home és música?*. Vic, Eumo Editorial.

Calmell, Cèsar (2014) "Bases para una filosofía de l'educació musical", en *Tecnología y creación musical*. Barcelona: Edmilenio

Cámara de Landa, Enrique (2003) *Etnomusicología*, Madrid: ICCM.

- Clúa, Isabel (2008) "¿Tiene género la cultura? Los estudios culturales y la teoría feminista" en *Género y cultura popular*, ed. por Isabel Clúa. Bellaterra: Edicions UAB, 11-32
- Cook, Nicholas (2001) *De Madonna al canto gregoriano. Una muy breve introducción a la música*. Madrid: Alianza Editorial.
- Cruces, Francisco (Ed.) (2001) *Las culturas musicales*. Madrid: Trotta.
- Díaz-Aguado, María José (2018). *El aprendizaje cooperativo. De la teoría a la práctica*. Madrid: Santillana.
- Elliot, David J. (1995) *Music matters. A new philosophy of music education*. New York: Oxford University Press
- Encabo, Enrique (Ed.) (2018) *Más allá de la pantalla: Música, sonido e imagen*. Sabadell: El Poblet Edicions.
- Encabo, Enrique (Ed.) (2016) *Música i cultura audiovisual: de la pantalla a l'aula*. Murcia: Editum.
- Geertz, Clifford (1973) *The Interpretation of Cultures*. New York: Basic Books.
- Giráldez, Andrea (1998) *Del sonido, al símbolo, a la teoría*. Eufonía. Didáctica de la Música, 11, 7-14.
- Giráldez, Andrea (2010) (Coord.), *Música. Complementos de formación disciplinar*. Barcelona: Graó.
- Green, Lucy (2001) *Música, género y educación*. Madrid: Ediciones Morata
- Hawkins, Stan (ed.) (2017) *The Routledge Research Companion to Popular Music and Gender*. New York: Routledge
- Iglesias, Jesús, González Laura y Fernández-Río, Javier (Coords.) (2017) *Aprendizaje cooperativo. Teoría y práctica en las diferentes áreas y materias del currículum*. Madrid: Pirámide-Anaya.
- Johnson, David W. y Johnson, Roger T. (2014). *La evaluación en el aprendizaje cooperativo. Cómo mejorar la evaluación individual a través del grupo*. Madrid: Ediciones SM.
- MacPherson, Gary (Ed.) (2006) *The child as a musician*, Oxford: Oxford University press.
- Martí i Pérez, Josep (1996). *El folklorismo. Uso y abuso de la tradición*, Barcelona: Ronsel.
- Martí i Pérez, Josep (2000) *Más allá del arte. La música como generadora de realidades sociales*, Sant Cugat del Vallès, Deriva editorial.
- North, Adrian, Hargreaves, David i O'Neill, Susan. (2010). *The importance of music to adolescents*. British Journal of Educational Psychology, 70 (2), 255-272.
- Ovejero, Anastasio (2018). *Aprendizaje cooperativo crítico. Mucho más que una eficaz técnica pedagógica*. Madrid: Pirámide.
- Pujolàs, Pere. (2009). *9 ideas clave. El aprendizaje cooperativo*. Barcelona: Graó.
- Ramos, Pilar (2003) *Feminismo y música. Introducción crítica*. Madrid: Nareca
- Rudolph, Thomas E. (1996) *Teaching Music With Technology*. Chicago: GIA Publications.
- Rudolph, Tom; Richmond, Floyd; Mash, David and Williams, David (2002) *The Technology Strategies for Music Education*. Londres: Hal Leonard Publishing.
- Schafer, Murray (1998). *El compositor en el aula*. Buenos Aires: Ricordi.
- Small, Christopher (1980) *Música. Sociedad. Educación*. Madrid, Alianza editorial. Capítulos 1 i 2.
- Swanwick, Keith (1998) *Música, pensamiento y educación*. Morata. Madrid

Vilar, Josep Maria (1994) *Recursos per aprendre a escoltar música*. Associació de Mestres Rosa Sensat. Barcelona.

Viñuela, Laura y Viñuela, Eduardo (2008). "Música popular y género" en *Género y cultura popular*, ed. por Isabel Clua. Bellaterra: Edicions UAB, 293-326